

Za Kolomanom Ivaničkom

Dňa 13. augusta 2014 v skorých ranných hodinách nečakane zomrel profesor RNDr. Koloman Ivanička, DrSc., geograf, pedagóg, filozof, ekonóm, politológ, historik a spisovateľ. Narodil sa 28. mája 1929 v Tesárskych Mlyňanoch, vyštudoval prírodné vedy a geografiu na Univerzite vo Varšave, ktorú ukončil roku 1954. Titul RNDr. a CSc. získal na Karlovej univerzite v Prahe roku 1959, o rok neskôr sa habilitoval na docenta na Univerzite Komenského v Bratislave a zároveň sa stal vedúcim katedry ekonomickej geografie. Roku 1972 získal titul DrSc. v Slovenskej akadémii vied.

Prednášal na viacerých univerzitách doma i v zahraničí. V rokoch 1969 – 1970 bol hosťujúcim profesorom na Kentskej štátnej univerzite v USA, roku 1975 sa stal riadnym profesorom na Univerzite Komenského v Bratislave. Počas druhého pobytu v USA (1988 – 1989) bol vo vedeckom inštitúte The Workshop in Political Theory and Policy Analysis na Indiana Univerzity v Bloomingtone, kde pracoval v medzinárodnom tíme Elinor Ostromovej, laureátky Nobelovej ceny za ekonómiu.

Bol členom mnohých vedeckých komisií na UK Bratislava, SAV, ministerstve školstva i ministerstve plánovania, ale aj prezidentom svetových geologických kongresov v New Delhi (1968), Moskve (1976), Tokiu (1980) a Budapešti a 20 rokov pracoval vo vedeckých komisiách Medzinárodnej geografickej únie.

Pôbil vo viacerých medzinárodných organizáciách a spoločnostiach. Stal sa čestným členom Maďarskej geografickej spoločnosti a Svetovej futurologickej spoločnosti, v rokoch 1970 – 1976 členom Vedeckého kolégia vied o Zemi Československej a Slovenskej akadémie vied, bol riadnym členom komisie Geography and Public Administration a skoro 20 rokov patril k členom vedeckých komisií tejto Medzinárodnej geografickej spoločnosti (IGU). Od roku 1944 zastupoval Slovenska v United Nations Development Programme. Od roku 1955 bol členom starších poradcov Európskej komisie v Bruseli, členom Medzinárodnej IIASA (International Institute for Applied System Analysis) v Luxemburgu, spolupracovníkom Workshop for Political Theory and Policy Analysis Indiana University USA a iných inštitúcií. Je držiteľom viacerých ocenení.

Svoje celoživotné poznatky a skúsenosti zo zahraničných študijných pobytov a stáží i z prednáškových turné po Európe, USA, Kanade, Japonsku, Číne, Japonsku, Indii a ďalších krajinách zúročil vo vedeckých, odborných i popularizačných publikáciách. Z jeho tvorby spomeňme aspoň významnejšie publikácie, medzi ktoré patria: *Prognóza ekonomicko-geografických systémov* (1980), *Základy teórie metodológie socioekonomickej geografie* (1987), *Slovensko – Génus loci (angl. verzia 1996, slov. 2000)*, *Synergetika a ekonomika* (1994), *Synergetika a civilizácia* (1998), *Institutionalization and Social Order* (1997), *European trends and our prospects and interests in integrating Europe*, *Základy synergetiky* (1997, 2001), *Prognostika* (2000), *Globalistika – Poznávanie a riešenie problémov súčasného sveta* (2006) a ďalšie.

Od roku 1994 pracoval ako riaditeľ Národného centra európskych a globálnych štúdií SR. Počas pôsobenia v tejto funkcii zostavil a vydal celkom sedem kolektívnych publikácií, ktorých autormi príspevkov boli okrem neho ďalší naši významní odborníci z rozličných oblastí.

V roku 1995 sa aktívne podieľal na príprave a založení Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Po jej vzniku bol vedúcim katedry synergetiky, prognostiky a politickej geografie.

Odišiel vedec a pedagóg, ktorý dlhé roky počas svojej aktívnej činnosti úspešne šíril a reprezentoval slovenskú vedu v zahraničí.

Češť jeho pamiatke!

Viktor Timura